

„Czerwona Hiszpania” w gruzach

Wstrząsające sceny w zdobytym Gijon

Zlikwidowanie oblężenia Oviedo

PERPIGNAN, 21. 10. Wiadomość o zajęciu Gijon przez wojska gen. Franco potwierdza się. Korespondent „United Press” podaje następujące szczegóły upadku Gijon. Zajęcie tego miasta było wynikiem niespodziewanego natarcia, dokonanego przez oddziały gen. Franco jeszcze przed świtem.

Grabieże i pożary

Socjalistyczny dyktator Gijon, Belarmino Thomas, już we wtorek wieczór utracił całkowicie kontrolę nad motłochem, złożonym z żywiołów komunistycznych. Bandy te rozpoczęły już we wtorek wieczorem bezkarnie grabieże i wzniesienie pożarów na przedmieściach.

Ostatni atak

Ostatni atak powstańców wykonany został przez kolumny zmotoryzowane, które pokonały przestrzeń ostatnich kilkunastu kilometrów, dzielących ich od Gijon — po usunięciu barykad drzewnych i skalnych, którymi cofający się asturyjscy „dynamiteros” usiłowali opóźnić pochód powstańców. Oddziały gen. Franco, wkraczając do Gijon, zastały miasto to niemal całkowicie wydłubione. Nieliczna garstka mieszkańców opowiada, że ubiegłą noc była istnym piekłem.

Mieszkańcy ogarnięci dziką paniką, zbiegli przed bandami grabieżców w okoliczne góry. Gubernator w Bilbao podał przez radio,

że oddziały powstańcze w międzyczasie przejęły całkowicie władzę w mieście i przywróciły ład i porządek. Główne siły powstańców wkroczyły do miasta dziś wieczorem lub jutro rano.

Wstrząsające sceny w Aviles

W międzyczasie rozgrywały się w Aviles rozpaczliwe sceny, gdyż tysiączne rzesze uciekinierów i milicjantów pragną opuścić ten ostatni port republikański jeszcze przed przybyciem zbliżających się powstańców. W krótkich odstępach opuszczają port łodzie i okręty, wiozące setki uciekinierów, bez widoku dotarcia do innego portu, któryby skłonny był ich przyjąć. Rząd w Walencji drogą radiową zwrócił się do rządów francuskiego i angielskiego z apelem objęcia ochrony statków z uciekinierami na pełnym morzu przez swe okręty wojenne.

Zlikwidowanie oblężenia Oviedo

Pod Oviedo silne oddziały wojska regularnego, biorące od 15 miesięcy udział w oblężeniu stolicy Asturii, przeszły na stronę wojsk gen. Franco, wyrażając pragnienie walczenia w szeregach powstańczych. Tym samym oblężenie Oviedo zostało zlikwidowane. Wszyscy członkowie

władz asturyjskich zostali, jak donoszą radiostacje powstańcze, ujęci na wybrzeżu baskijskim i wzięci do niewoli. Zbiegłe we wtorek wieczorem z Gijon władze dotychczasowego republikańskiego reżimu w Gijon, będące w drodze do jednego z portów francuskich, zostały na pelajm morzu zatrzymane przez okręty powstańcze. Jeden z parowców wraz z 200 uciekinierami zmuszono do zawinięcia do portu w Santander.

Operacje wojenne wojsk powstańczych, dowodzonych przez gen. Aranda zmierzają tymczasem do definitywnego oczyszczenia Asturii. Jedną z kolumn powstańczych przepłynęła się przez rzekę Nalon na zachód od Pravia i znajduje się w drodze do Aviles na zachód od Gijon. Jest to ostatni port, który jeszcze pozostał w ręku wojsk republikańskich. Na południe od Infiestes oraz Pola de la Viana walki toczą się dalej, gdyż znajdujące się tam asturyjskie wchłaniają Gijon. W ciągu popołudnia powstańcy minęli na wschód od Gijon miejscowości Somio i Vastialo.

Zdobycie Avilos

GIJON, 21. 10. Naczelny dowódca wojsk powstańczych na froncie asturyjskim gen. Aranda zawiadomił, że dziś o godz. 18.30 wkroczyły wojska powstańcze do Avilos, jedyne portu na wy-

brzeżu asturyjskim, znajdującego się dotychczas w ręku wojsk rządowych. Avilos leży o 26 km. na wschód od Gijon i jest drugim co do wielkości portem hiszpańskim.

Bitwa o Szanghaj rozpoczęła

Kontrofensywa wojsk chińskich załamała się pod ogniem wojsk japońskich

SZANGHAJ, 21. 10. Po całonocnym intensywnym ogniu artyleryjskim i kulomiotowym na odcinku Tazang i Wangpu, Chińczycy rozpoczęli w godzinach rannych wielką kontrofensywę z udziałem znacznej ilości wojsk. Zdaniem obserwatorów neutralnych rozpoczyna się obecnie walna bitwa o Szanghaj.

Chińczycy usiłują zrównoważyć techniczną przewagę Japończyków przez rzucenie do boju dużo liczniejszych oddziałów szturmowych. Już w czwartek straty Chińczyków były bardzo poważne. Źródła chińskie oceniają je na 3500 zabitych i rannych. Chińczycy twierdzą wprawdzie, że straty japońskie nie są mniejsze. Ogólnie sądzą, że nowa ofensywa połączona jeszcze dotkliwszą stratą dla Chińczyków.

ofensywa chińska

Założeniem ofensywy chińskiej jest rozdzielenie nacisku na odcinku Tazang i odcieście stojących tam oddziałów japońskich od ich bazy. W tym celu kontrataki chińskie są skierowane w głównej mierze na tyły pozycji japońskie pod Huantang na północno-zachód od Tazang. Dowództwo chińskie twierdzi, że miejscowość Huang-Cziazze została ponownie zajęta, a atak wojsk japońskich na dworzec północny odparty.

Przez cały czas tych walk wielki obszar, w którym leży Tazang, „most 8 znaków” oraz dworzec północny znajdują się pod gęstym ostrzałem karabinów maszynowych. Wnioskując

Japonia została zaproszona na konferencję 9 mocarstw

TOKIO, 21. 10. Poseł belgijski wręczył dziś w japońskim ministerstwie spraw zagranicznych zaproszenie Japonii do udziału w konferencji 9-ciu państw zwołanej do Brukseli. Jednocześnie poseł belgijski przekazał także projekt porządku dziennego nadejdącej konferencji. Projekt ten jest w obecnej chwili badany przez rzeczoznawców japońskiego

M. S. Z. Definitywna decyzja rządu japońskiego co do udziału w konferencji oczekiwana jest jeszcze w b. tygodniu. Ogółem przeważa zdanie, że Japonia odrzuci zaproszenie. Tym nie mniej nie jest wykluczone, że rząd japoński uzależni swój udział w konferencji od uwzględnienia pewnych ściśle sprecyzowanych warunków.

z tego, że walki piechoty są w pełnym toku. Chińczycy usiłowali również w rejonie Czangczual wbić klin we front japoński koło Tazang.

Akcja lotnicza

Wspierając akcję chińską lotnictwo chińskie przeprowadziło między innymi trzy ataki na Jangtsep i Wusung, wzniesając liczne pożary. Japończycy ze swej strony przeszli do

natarcia na zachód od Kwangra. Ofensywa japońska rozwija się na drodze z Nasziang do Kiangtyn, które zostało poprzednio zbombardowane przez samoloty japońskie. Po raz pierwszy Japończycy usiłowali przesunąć linię frontu w kierunku zachodnim. Po obu stronach ataki były kilkakrotnie prowadzone przez pływające miejscowości bombardowane przez artylerię.

PALTA **Olaf Zaremba**
GOTOWE NA ZAMÓWIENIE WSPÓLNA 36

Kolej południowo-mandżurska przekazana Mandżurii

TOKIO, 21. 10. Specjalna komisja rady cesarskiej przyjęła projekt układu pomiędzy rządem japońskim a rządem mandżurskim, na mocy którego Japonia zręka się z dn. 1 grudnia br. przywileju eksterytorialności dla swych oby-

wateli, zamieszkających w Mandżurii i przekazuje rządowi mandżurskiemu zarząd kolei południowo-mandżurskiej. Plenarne posiedzenie rady cesarskiej, które zaaprobuje tekst układu, zbierze się w dniu 27 bm.

Dyplomata napadł dziennikarza

Pobicie współpracownika „Oeuvre”

PARYŻ, 21. 10. Ślery dziennikarskie Paryża zostały poruszone wiadomością o napadzie na współpracownika „Oeuvre” Andre Guérina, który w dzienniku tym prowadził dział polityki wewnętrznej.

Red. Guérin został napadnięty przed gmachem redakcji przez kapitana armii Wenezueli Jose Joachima Jimenez, który pobli Guérina la-ska. Powodem tego napadu był arty-

kuł Guérina w satyrycznym piśmie „Le Cannard Enchaîné”. W artykule tym Guérin miał się wyrazić w sposób obelżywy o armii Wenezueli.

Incydent wywołał tym większe wrażenie, że kpt. Jimenez, który został wysłany przez swój rząd do szkoły asperów w Wersalu, wylegitymował się paszportem dyplomatycznym.

Dwugodzinny strajk demonstracyjny w przemyśle łódzkim

ŁÓDŹ, 21. 10. Na posiedzeniu Zarządu Związku Majstrów Fabrycznych postanowiono proklamować strajk protestacyjny we wszystkich fabrykach włókienniczych, o ile konferencja z przemy-

słowcami nie doprowadzi do porozumienia.

Strajk ma trwać 2 godziny dla każdej zmiany t. j. od godz. 11 do 13-tej i od 15 do 17-tej.

Opodatkowanie towarzystw akcyjnych umożliwi Włochom zbrojenia

RZYM, 21. 10. Rada ministrów uchwaliła dziś nadzwyczajny 10-procentowy podatek od kapitałów towarzystw akcyjnych. Wedle obliczeń oficjalnych, podatek ten winien przynieść około 5 miliardów lirów, które zostaną wpłacone ratami do dnia 10 czerwca 1940 r. Równocześnie rada ministrów uchwaliła reformę niektórych podatków pośrednich, które w rezultacie winny dać skarbowi państwa przeszło jeden miliard

więcej niż dotychczas. Obliczenia operacje mają na celu pokrycie deficytu budżetowego, który wyniósł ostatnio 3½ miliarda. Nowe podatki uzasadnione są koniecznością zagospodarowania imperium kolonialnego oraz pokryciem kosztów zbrojeń.

Min. Schmidt

przybędzie do Warszawy

WIEDEN, 21. 10. Do Warszawy przybędzie w przyszłym tygodniu minister spraw zagranicznych Austrii Guido Schmidt. Wizyta ta nie będzie miała charakteru politycznego, a jedynie kurtuazyjny. Podczas dwudniowego pobytu min. Schmidta w Warszawie podpisana zostanie konwencja kulturalna polsko-austriacka.

Pamiętaj o bezrobotnych narażonych

Anglicy ewakuowali Hebron

Charles Tegart - specjalista uśmierzania buntów odkomenderowany do Palestyny

JERUZOLIMA, 21. 10. Ze względu na podniecony nastrój, panujący w Hebronie, władze ewakuowały żony i dzieci Anglików do Jeruzolimy, umieszczając je w Y. M. C. A.

Wszystkie wycieczki turystyczne do Palestyny, organizowane zagranicą, zostały odwołane.

Min. kolonii Ormsby Gore zakomunikował dzisiaj izbie gmin decyzję rządu, iż wybitny angielski urzędnik policyjny sir Charles Tegart, który ukończył akcję terrorystyczną Hindusów przed czterema laty w Bengali i który doprowadził tę prowincję Indii brytyjskich do całkowitego uspokojenia, odkomenderowany zostaje do Palestyny jako doradca administracji brytyjskiej w sprawach bezpieczeństwa.

Minister komunikacji oświadczył ponadto, że dopóki porządek

publiczny nie zostanie w Palestynie całkowicie przywrócony, rząd brytyjski nie przystąpi do mianowania nowej komisji, jaką zgodnie z decyzją rady Ligi wysłać ma do Palestyny.

Względem Hebronu, który jest w posiadaniu wojsk brytyjskich, rząd brytyjski nie przystąpi do mianowania nowej komisji, jaką zgodnie z decyzją rady Ligi wysłać ma do Palestyny.

Dzielny strażnik udaremnił

Zuchwały napad włamywaczy na bank w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA, 21. 10. Nocy ubiegłej dokonano zuchwałego napadu na Spółdzielczy Bank przemysłowców i kupców przy ul. Najśw. Marii Panny.

W lokalu banku pełnił nocny dyżur strażnik prywatnej straży wartowniczej Józef Gąsior, obchodząc powierzony jego pieczy obowiązek. Około godz. 12-tej w nocy w całym gmachu zgasło światło. W chwili, gdy strażnik badał przyczynę przerwania dopływu prądu, usłyszał podejrzane szmerzy w jednym z pokoiów na parterze. Naciągnął wówczas sygnał alarmowy, lecz okazało się, że sygnał nie działa, gdyż druty są przecięte.

Kierując się ku wejściu, Gąsior spostrzegł przy drzwiach pięciu osobników, którzy zaczęli już gospodarować w lokalu banku. Na widok strażnika włamywawcy rzucili się do ucieczki. Gąsior puścił się w pościg za uciekającymi wraz z kilkoma przechodniakami i patroliem policji, który zjawił się niebawem zaalarmowany strażnikiem. Bandyt uciekając, ostrzeliwali się gęsto i korzystając z ciemności, wszy-

scy, za wyjątkiem jednego, zdołali zbiec.

Ze względu na dobro śledztwa nazwisko pochwyconego trzymane jest w tajemnicy. Dochodzenie ustaliło, że napad przygotowywano od dawna, gdyż włamywawcy doskonale zorientowali się w rozkładzie lokalu bankowego.

Śledztwo w sprawie nieudanego włamania ustaliło, że złoczyńców było kilku. Dwu z nich stało w klatce schodowej, prowadzącej do lokalu banku, pozostali zaś na podwórku stali na czatach. Spłoszeni przez

strażnika złoczyńcy wybiegli z klatki schodowej na podwórko i po oddaniu przez strażnika wystrzału na postrach, rzucili się do ucieczki.

Przestępcę udało się wydostać z posesji, w której mieści się bank, na ciemną i bezludną o tej godzinie ulicę Walewskiego, gdzie zaalarmowana policja przecięła im drogę odwrotu i po krótkiej obustronnej strzelaninie jednego z nich ujęła.

Aresztowanym okazał się znany krakowski kaszkarz Józef Zdebski. Po licyjnej dochodzeniu celem wykrycia jego zbiegłych współników.

Komisja sądowo-śledcza bada przyczyny katastrofy pod Modlinem

Na miejscu katastrofy pod Łomiankami bawiła powtórnie komisja sądowo-śledcza, badając ślady kół samochodów i wozów. Komisja twierdziła, że ślady kół furmanki nie idą prosto, lecz robią nagły skręt ku środkowi szosy.

Dalej komisja stwierdziła, że furmanka, z którą nastąpiło zdarzenie samochodu, wbrew przepisom jechała bez latarni, oraz, że kierowca był zmuszony wyminąć dwu rowerzystów znajdujących się na szosie.

Wstrzymując się od wyrażania przedwczesnej opinii o przebiegu katastrofy musimy rzucić na marginesie tej katastrofy parę uwag. W pierwszym rzędzie zażyczyć należy, że gdyby: rowe-

rzyści jechali przepisowo prawą stroną — nie zajęliby na szerokiej w tym miejscu szosie, tyle miejsca, aby rutynowany kierowca musiał ich omijać, zjeżdżając zbyt nisko w lewo; gdyby w chwili takiej furmanka jechała równieź prawą stroną szosy i była oświetlona, nie wjechałaby na nią samochód.

Tak czy inaczej, znów meksykańskie stosunki na szosie były przyczyną katastrofy, kosztującej życie ludzkie. Pomimo wzmożonej kontroli policyjnej, pomiędzy współpracownikami bezpieczeństwa stowarzyszonych kierowców, wypadki następują jeden po drugim. Sprawa anarchii na naszych szosach zajmiemy się w najbliższym czasie obszerniej.

Kto redagował Nr. 7 i 8 „Piomyka”

Kurator Z. N. P. p. Musioł rozesłał prasie komunikat, w którym zawiadamia, że w skład komitetu pism dziecięcych Z. N. P. wchodzi obecnie pp. Z. Laskowska, Z. Rontaler, Janina Wasilewska, Z. Wiśniewski, M. Wojciechowski, E. Jon i J. Polinski i że mimo trudności technicznych udało mu się wydać Nr. 7 i 8 „Piomyka”.

W odpowiedzi na to oświadczenie p. Musioła ukazało się w „Robotniku” oświadczenie pracowników Z. N. P., którzy stwierdzają, że Nr. 7 i 8 „Piomyka” przygotowywali jeszcze dawni współpracownicy redakcji.

Spór o to, czyje nazwiska figurowały na Nr. 7 i 8 „Piomyka” wydaje się być akcją odsunięcia od władz działaczy Z. N. P., zmierzającą do skompromitowania p. Musioła.

Zawieszenie

Kierownika Urzędu Śledczego w Poznaniu

POZNAŃ, 21. 10. Kierownik urzędu śledczego policji państwowej w Poznaniu, Alfons Nowak, został zawieszony w urzędowaniu. Pełnił on swoje obowiązki od 1930 roku. Zawieszenie to stoi w związku z niedawną inspekcją przemysłu poznańskiej policji, przez inspektora komendy głównej policji państwowej.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3 a. Tel. 68.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30—19.30. ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kartof. prenumerata: Al. Jerozolimska 3 a i piętro. Tel. 8-18-33 Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3 a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400. Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-ty (na wszystkich stronach po 6 szpalt: na 1-tej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty — wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł. Ilekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy — tłusty druk — podwójne. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3 a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz. Tel. 727.33.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.